ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.1.1. İnsanın yaratılışını ve özelliklerini ayetlerden hareketle müşahede edebilme

DKAB.9.1.1. İnsanın yaratılışını ve özelliklerini ayetlerden hareketle müşahede edebilme

a) İnsanın yaratılışı ve özellikleriyle ilgili merak ettiklerini belirler.
b) İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair sorular sorar.
c) İnsanın yaratılışını ve özelliklerini İslam'ın temel kaynaklarından faydalanarak inceler.
ç) İnsanın yaratılışına ve özelliklerine dair çıkarımlarda bulunur.

İnsanın Yaratılışı ve Özellikleri

9. sınıf öğrencisi Emin, Ramazan Bayramı'nda ailesiyle birlikte babaannesini ziyarete gitmişti. Sohbet sırasında babaannesi, aile albümlerini çıkardı. Albümde küçük kardeşi Ebru'nun doğduğu gün çekilmiş fotoğraflar da vardı. Emin, fotoğraflara bakarken kardeşinin bir zamanlar konuşamayan, yürüyemeyen ve ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayan bir bebek olduğunu düşündü. Babaannesi fotoğrafları gösterirken "Biz insanı en güzel biçimde yarattık." Tin suresi 4. ayetini okudu. Ardından insanın zamanla birçok özelliğini geliştirdiğinden söz etti. Bu konuşma Emin'in dikkatini çekti. Eve döndüğünde Emin, Ebru'nun günlük hayattaki davranışlarını gözlemlemeye başladı. Ebru merak ettiği konular hakkında sorular soruyor, öğrendiği bilgileri ailesiyle paylaşıyor ve çevresinde olup bitenleri anlamaya çalışıyordu. Arkadaşlarıyla oyun oynarken kurallara uymaya dikkat ediyor, yaptığı bazı hatalar için özür diliyor ve kendisine verilen görevleri yerine getirmeye çalışıyordu. Kardeşini gözlemledikçe Emin'in dikkatini çeken başka ayrıntılar da oldu. Bir zamanlar hiçbir şey bilmeyen Ebru artık okuyabiliyor, araştırabiliyor, öğrendikleri üzerinde düşünebiliyor ve kendi kararlarını verebiliyordu. Üstelik yaptığı davranışların sonuçlarını da fark etmeye başlamıştı. Bu düşünceler, Emin'in insanın yaratılışı ve özellikleri hakkında daha fazla bilgi edinme isteğini artırdı. Bu merakına cevap bulmak isteyen Emin, Kur'an-ı Kerim'de insanın yaratılışı ve özellikleriyle ilgili ayetleri incelemeye karar verdi. Araştırmasına başlamadan önce aklına gelen soruları defterine not etti.

1. Emin'in insanın yaratılışı ve özellikleriyle ilgili merak ettiği sorulardan bazıları aşağıda Emin'in not defterinde verilmiştir.

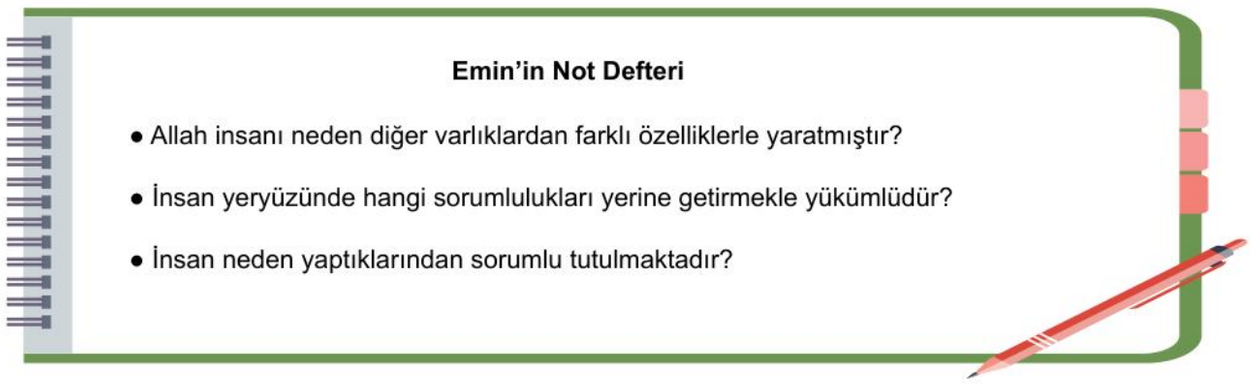

Siz de Emin'in sorularına benzer üç soru yazınız.

I. İnsan neden düşünebilen bir varlık olarak yaratılmıştır?

II. İnsan sahip olduğu akıl ve bilgiyi nasıl kullanmalıdır?

III. İnsanın "en güzel biçimde yaratılması" ne anlama gelmektedir?

2. Emin, not ettiği soruların cevaplarını bulabilmek için insanın yaratılışı ve özellikleriyle ilgili bazı ayetleri incelemeye başladı.

Aşağıdaki ayetleri dikkatlice inceleyiniz. Ayetlerde vurgulanan insan özelliklerini belirleyerek ilgili kutucuğu (✓) ile işaretleyiniz. (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.)

Ayetler	Fiziksel / Biyolojik Özellikleri	Ahlaki Özellikleri	Zihinsel, Sosyal ve Toplumsal Özellikleri
"O, insanı bir damla sudan yarattı..." (Nahl suresi, 4. ayet)	✓		
"O, sudan bir insan yaratıp ondan soy sop ve hısımlık meydana getirendir..." (Furkan suresi, 54. ayet)	✓		✓
"O hâlde seninle beraber tövbe edenlerle birlikte emrolunduğun gibi dosdoğru ol!..." (Hud suresi, 112. ayet)		✓	
"Sonra onu şekillendirip ona ruhundan üfledi. Sizin için işitme, görme ve idrak duygularını yarattı..." (Secde suresi, 9. ayet)	✓		✓
"Allah, Adem'e bütün isimleri öğretti..." (Bakara suresi, 31. ayet)	✓		✓
"Antlaşma yaptığınız zaman Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin..." (Nahl suresi, 91. ayet)		✓	✓

Emin, ayetleri okudukça insanın farklı özelliklerine dikkat çekildiğini gördü. Bunun üzerine kardeşinde gözlemlediği davranışlarla ayetlerde verilen bilgiler arasında ilişki kurmaya çalıştı.

Verilen ayetleri inceleyiniz. Ebru ile ilgili durumları bu ayetlerle eşleştirerek ilgili sure ve ayet numaralarını yazınız.

Ebru ile ilgili durumlar	Sure adı ve ayet numarası
Yeni bilgiler öğrenmesi ve öğrendiklerini anlatmaya çalışması:	Bakara suresi, 31. ayet
Arkadaşlarıyla oyun oynaması ve iletişim kurması:	Furkan suresi, 54. ayet
Kendisine verilen görevi yerine getirmeye çalışması:	Nahl suresi, 91. ayet

3. Emin, yaptığı gözlemler ve incelediği ayetlerden hareketle insanın özellikleri hakkında bazı sonuçlara ulaşmıştır.

Emin'in ulaştığı sonuçların doğru olup olmadığını belirleyiniz. Her yargı için ilgili kutucuğu işaretleyiniz ve nedenini verilen ayetlerden hareketle açıklayınız.

a) Allah, insana öğrenme ve bilgi edinme yeteneği vermiştir.

- [x] **Doğru**
- [ ] **Yanlış**

Nedeni: Bakara suresinin 31. ayetinde Allah'ın Âdem'e isimleri öğrettiği bildirilmektedir. Bu durum, insanın öğrenme ve bilgi edinme yeteneğine sahip olduğunu göstermektedir.

b) İnsan, aile ve akrabalık bağları kurabilen bir varlıktır.

- [x] **Doğru**
- [ ] **Yanlış**

Nedeni: Furkan suresi 54. ayette Allah'ın insan için soy ve hısımlık bağları var ettiği belirtilir. Bu ifade, insanın aile kurabilen ve akrabalık ilişkileri geliştirebilen bir yapıda yaratıldığını gösterir.

c) İnsan, kendisine verilen sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür.

- [x] **Doğru**
- [ ] **Yanlış**

Nedeni: Nahl suresi 91. ayette verilen sözlerin yerine getirilmesi emredilmektedir.

ç) İnsan, varlığı başka hiçbir varlığa bağlı olmayan bir varlıktır.

- [ ] **Doğru**
- [x] **Yanlış**

Nedeni: Nahl suresinin 4. ayetinde insanın Allah tarafından bir damla sudan yaratıldığı belirtilmektedir. Buna göre insan, kendi kendine var olmuş değil, Allah tarafından yaratılmış bir varlıktır.

d) İnsan yalnızca fiziksel ve biyolojik özelliklere sahip bir varlıktır.

- [ ] **Doğru**
- [x] **Yanlış**

Nedeni: Ayetlerde insanın fiziksel ve biyolojik özelliklerinin yanında öğrenme, düşünme, ahlaki tercihlerde bulunma ve sosyal bağlar kurma özelliklerine de değinilmektedir.

4. Emin, yaptığı araştırmalar sırasında dikkatini çeken bir ayetle daha karşılaştı ve bu ayet üzerinde düşünmeye başladı.

> "Şüphesiz biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar onu yüklenmek istemediler,ondan çekindiler. Onu insan yüklendi..."(Ahzab suresi, 72. ayet)

a) Ayette geçen "emanet" **kavramı ile ne anlatılmak isteneni açıklayınız.**

Ayette geçen "emanet" kavramı genel olarak insanın üstlendiği kulluk görevlerini ve sorumluluklarını ifade etmektedir. İnsan; akıl ve iradesini doğru kullanmak, Allah'ın emir ve yasaklarına uygun davranmak ve davranışlarının sorumluluğunu üstlenmekle yükümlüdür.

b) Ayette belirtilen, insanın emaneti yüklenmesi onun hangi özelliklere sahip olduğunu göstermektedir? Bu duruma üç örnek yazınız.

1. Akıl sahibi olması
2. İrade sahibi olması
3. Sorumluluk taşıması

c) Emanet bilincine sahip bir insanda bulunması gereken üç davranış örneği yazınız.

1. Kendisine verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye çalışmak
2. Yaptığı davranışların sonuçlarını düşünerek hareket etmek
3. Allah'ın verdiği nimetleri ve imkânları doğru şekilde kullanmak

NOTLAR

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.1.2. İnsanın doğruyu arayan bir varlık olarak bilgiye ulaşma yolları hakkında eleştirel düşünebilme

DKAB.9.1.2. İnsanın doğruyu arayan bir varlık olarak bilgiye ulaşma yolları hakkında eleştirel düşünebilme

a) İnsanın doğru bilgiye ulaşması konusunda akıl ve duyuların yeterliliğini sorgular.
b) Vahyin ve peygamberin gönderiliş amacına dair akıl yürütür.
c) Akıl yürütmeyle ulaştığı çıkarımları yansıtır.

DKAB.9.1.2

HAY BİN YAKZAN'IN HAKİKAT ARAYIŞI

Hay bin Yakzan, insanların yaşamadığı ıssız bir adada bir ceylan tarafından büyütülmüş ve uzun yıllar herhangi bir insanla karşılaşmadan yaşamış bir çocuktur. Hiçbir eğitim almadan büyüyen Hay, çevresinde gördüğü her şeyi dikkatle gözlemlemektedir. Hayvanların davranışlarını, mevsimlerin değişimini, gece ile gündüzün birbirini takip edişini ve gökyüzündeki hareketleri merakla incelemektedir. Bir gün, kendisini büyüten ceylanın artık yaşamadığını fark eder. Daha önce canlı ve hareketli olan ceylanın artık hareket etmediğini görünce bunun sebebini düşünmeye başlar. Ceylanı dikkatlice inceler ve ona hayat veren şeyin ne olduğunu anlamaya çalışır. Bu olay, Hay'ın çevresindeki varlıklara ve olaylara farklı bir gözle bakmasına neden olur. Zamanla yaptığı gözlemler arasında bir düzen ve uyum bulunduğunu fark eder. Hay, gördükleri üzerinde düşündükçe yeni sorular sormaya başlar:

- Evrende bir düzen var mıdır?
- İnsanın yaratılışının asıl amacı nedir?
- Canlıların yaşamlarını sürdürebilmeleri için belirli ihtiyaçları var mıdır?
- Ölümden sonra ne olacaktır?

Yıllar sonra adaya Ebsal adında Müslüman bir kişi gelir. Ebsal, Hay'a konuşmayı öğretir ve ona insanların toplumsal yaşamı hakkında bilgi verir. Sohbetleri sırasında İslam dinini, Allah'ın insanlara gönderdiği peygamberleri ve vahiy yoluyla bildirilen ilahi mesajları anlatır. Hay, Ebsal'ın anlattıklarını kendi gözlem ve düşünceleriyle karşılaştırmaya başlar. Ayrıca Ebsal ile birlikte Kur'an-ı Kerim'i inceleyerek insanın doğru bilgiye ulaşmasına rehberlik eden mesajları anlamaya çalışır.

1. Hay, yıllar boyunca gözlem yaparak ve düşünerek sorularına cevap aramıştır. Ancak bazı soruların cevabına yalnızca akıl ve duyularıyla ulaşıp ulaşamayacağını merak etmektedir.

Hay'ın cevap aradığı sorular açısından akıl ve duyuların yeterli olup olmadığını değerlendiriniz. Uygun seçeneği (✓) işaretleyerek gerekçenizi yazınız.

Hay'ın Sorusu	Bu Soruya Akıl ve Duyularla Cevap Bulunabilir mi?	Gerekçe
Evrende bir düzen var mıdır?	☑ Evet ☐ Hayır	İnsan, doğadaki düzeni gözlemleyerek evrende belirli bir düzen bulunduğunu fark edebilir. Güneşin doğup batması, mevsimlerin değişmesi ve canlıların yaşam döngüsü buna örnek gösterilebilir.
İnsanın yaratılışının asıl amacı nedir?	☐ Evet ☑ Hayır	İnsan, aklını kullanarak yaratılış amacı hakkında bazı çıkarımlarda bulunabilir. Ancak insanın niçin yaratıldığına ilişkin kesin ve güvenilir bilgiye vahyin rehberliğiyle ulaşılır.
Canlıların yaşamlarını sürdürebilmeleri için belirli ihtiyaçları var mıdır?	☑ Evet ☐ Hayır	Canlıları gözlemleyerek onların beslenme, korunma ve yaşamlarını sürdürme ihtiyaçlarını fark edebilir.
Ölümden sonra ne olacaktır?	☐ Evet ☑ Hayır	Ölüm sonrası hayat duyularla gözlemlenemediği için bu konuda kesin bilgiye ancak vahiy yoluyla ulaşılabilir.

2. Hay, yaptığı gözlemler ve Ebsal ile yaptığı sohbetler sonucunda bilgiye ulaşma yolları üzerine düşünmeye devam etmektedir.

Aşağıdaki soruları Hay'ın yaşadığı süreçten hareketle cevaplayınız.

a) Akıl ve duyuların doğru bilgiye ulaşmadaki güçlü ve sınırlı yönlerini değerlendiriniz.

Akıl ve duyular; insanın çevresindeki varlıkları ve olayları anlamasına, bilgi edinmesine ve evrendeki düzeni fark etmesine yardımcı olur. Ancak insanın yaratılış amacı, ibadetlerin uygulanışı ve ölümden sonraki hayat gibi konularda kesin ve ayrıntılı bilgiye ulaşmak için akıl ve duyular tek başına yeterli değildir. Bu konularda vahyin rehberliğine ihtiyaç vardır.

b) İnsanların akıl ve duyularıyla kesin bilgiye ulaşamayacakları üç konu yazınız.

1. Allah'ın varlığı, birliği, isimleri ve sıfatları hakkında doğru bilgi edinmek,
2. İbadetlerin ne zaman ve nasıl yerine getirileceğini öğrenmek,
3. Ahiret hayatı, cennet, cehennem ve hesap günü gibi gayb âlemine ilişkin bilgileri öğrenmek.

3. Hay, Kur'an-ı Kerim'i incelerken doğru bilgiye ulaşmaya rehberlik eden bazı ayetlerle karşılaşır. Bu ayetlerde verilen mesajların kendi yaşadığı tecrübelerle nasıl ilişkilendirilebileceğini düşünür.

Hay'ın araştırmaları sırasında karşılaştığı aşağıdaki ayetleri inceleyerek soruları cevaplayınız.

"Yaratan Rabbi'nin adıyla oku..." (Alak suresi, 1. ayet)

"... Eğer bilmiyorsanız bilgi sahibi olanlara sorun." (Nahl suresi, 43. ayet)

"... İnsanlara kendilerine indirileni açıklaman ve onların da düşünmeleri için sana bu Kur'an'ı indirdik..." (Nahl suresi, 44. ayet)

a) Alak suresindeki "Oku!" emri ile Hay'ın gözlem ve tefekkür süreci arasında nasıl bir ilişki kurulabilir?

Hay'ın çevresini gözlemlemesi ve gördükleri üzerinde düşünmesi, bilgi edinme çabasını göstermektedir. "Oku!" emri de insanı Allah'ın adıyla öğrenmeye ve anlamaya yönlendirmektedir. Bu bakımdan Hay'ın araştırma ve tefekkür süreciyle ayetin mesajı arasında ilişki kurulabilir.

b) Nahl suresi 43. ayette verilen mesaj, Hay'ın Ebsal ile karşılaşması açısından nasıl değerlendirilebilir?

Hay'ın bilmediği konularda Ebsal'ın bilgisinden yararlanması, genel anlamda bilgisi olmayan kişinin bilenlere başvurması gerektiği mesajıyla ilişkilendirilebilir.

c) Nahl suresi 44. ayetten hareketle vahyin ve peygamberlerin insan hayatındaki rolü hakkında hangi çıkarımlara ulaşılabilir?

Vahiy, insanlara Allah'ın bildirdiği ilkeleri ulaştırır. Peygamberler ise vahyi insanlara açıklar ve yaşayışlarıyla örnek olur. Böylece insanlar inanç, ibadet ve ahlakla ilgili doğru bilgiye ulaşabilir.

4. Hay, uzun yıllar süren hakikat arayışı sonucunda ulaştığı düşünceleri not defterine kaydetmek istemektedir.

Aşağıdaki kavramlardan en az dördünü kullanarak Hay'ın bilgiye ulaşma yolculuğunu anlatan kısa bir değerlendirme metni yazınız.

tefekkür | ilim | vahiy | peygamber | akıl | duyular

Hay, akıl ve duyularını kullanarak evrendeki düzen üzerinde tefekkür etti. Gözlemleri sayesinde birçok bilgiye ulaştı ancak bazı sorularına kesin cevap bulamadı. Ebsal ile karşılaşınca vahyin insanlara peygamberler aracılığıyla rehberlik ettiğini öğrendi. Böylece doğru bilgiye ulaşmada akıl ve duyuların yanında vahyin rehberliğine de ihtiyaç duyulduğunu fark etti.

NOTLAR

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.1.3. Allah (cc) ile iletişimin ibadet ve dua ile sağlandığını yansıtabilme

DKAB.9.1.3. Allah (cc) ile iletişimin ibadet ve dua ile sağlandığını yansıtabilme

a) İbadet ve dua deneyimlerini gözden geçirir.
b) İbadet ve dua deneyimlerine dayalı çıkarım yapar.
c) İbadet ve dua deneyimlerine dayalı yaptığı çıkarımları değerlendirir.

DKAB.9.1.3

RAMAZAN AYINDAN KALAN İZLER

Yaz tatilinin ilk günlerinde Ahmet, telefonundaki fotoğrafları düzenlerken hem gereksiz görüntüleri siliyor hem de yıl boyunca biriken anılarına göz atıyordu. Galerisinde gezinirken Ramazan ayında çekilmiş bazı fotoğraflarla karşılaştı.

İlk fotoğrafta ailesiyle birlikte iftar sofrasında oturuyordu. Bu kareyi görünce, ezanın okunmasına dakikalar kala yaptığı dualar aklına geldi. O günlerde bazen ailesi ve dersleri için dua ettiğini, bazen de sadece içinden geçenleri Allah'a anlatmak istediğini düşündü. İftarın ardından "Elhamdülillah." diyerek kendisine verilen nimetler için Allah'a şükrettiğini ve O'na hamdettiğini de hatırladı.

Bir başka fotoğrafta, teravih namazı çıkışında arkadaşlarıyla cami avlusunda çekilmiş bir görüntüsü vardı. Bu fotoğrafı görünce teravih namazlarından sonra hissettiği huzur yeniden zihninde canlandı.

Son fotoğrafta ise Kur'an-ı Kerim okurken çekilmiş daha önce fark etmediği bir kareyi gördü. Muhtemelen ailesinden biri habersizce çekmişti. Fotoğrafa dikkatle baktığında okuduğu ayetleri ve Kur'an-ı Kerim okurken hissettiği sakinliği hatırladı.

Ahmet, fotoğraflara baktıkça bu anıların birbirinden farklı görünmesine rağmen ortak bir yön taşıdığını fark etti. Dua ederken, namaz kılarken, Allah'a hamt ederken ve Kur'an-ı Kerim okurken Rabb'ine yöneldiğini düşündü. Böylece Ramazan boyunca yaşadığı ibadet ve dua deneyimlerinin hayatındaki yerini yeniden hissetti.

1 Ailesiyle iftar sofrasında yaşadığı dua, hamt ve şükür anı

2 Teravih namazından sonra hissettiği huzur anı

3 Kur'an-ı Kerim okuma anı

1. Ahmet, fotoğraflara baktıkça Ramazan ayında yaşadıklarını yeniden düşündü. Her fotoğrafın onun için farklı bir anlam taşıdığını içinde hissetti.

Ahmet'in hatırladığı ibadet ve dua deneyimlerini belirleyiniz. Daha sonra bunlarla ilişkilendirebileceğiniz, yaşadığınız veya çevrenizde gözlemlediğiniz farklı bir ibadet ya da dua deneyimini aşağıdaki tabloya yazınız.

	Ahmet'in Hatırladığı Deneyim	Size Hatırlattığı Farklı Bir İbadet veya Dua Deneyimi
	Ezanı beklerken dua etmesi ve Allah'a yönelmesi.	Sınav öncesinde Allah'a yönelip dua etme isteği.
	Teravih namazından sonra huzur hissetmesi.	Bayram namazından sonra manevi huzur ve mutluluk hissetme duygusu.
	Kur'an okurken sakinlik ve manevi huzur hissetmesi.	Cuma hutbesini dinlerken verilen mesajlar üzerinde düşünme isteği.

2. Ahmet, Ramazan ayında yaptığı farklı ibadetleri düşündüğünde bunların ortak bir noktası olup olmadığını merak etti.

İftar öncesinde dua etmek, nimetler için Allah'a hamdetmek, teravih namazı kılmak ve Kur'an-ı Kerim okumak Ahmet'in Allah ile iletişimi hakkında hangi sonuca ulaşmasını sağlamış olabilir? Açıklayınız.

Ahmet bu deneyimlerden hareketle dua ve ibadetlerin Allah'a yönelmenin ve Allah ile iletişim kurmanın yolları olduğu sonucuna ulaşmıştır. Farklı ibadetler yapmasına rağmen hepsinin ortak noktasının Allah'ı anmak ve O'na yönelmek olduğunu fark etmiştir.

3. Ahmet, yaşadığı ibadet ve dua deneyimlerinin Kur'an-ı Kerim ve hadislerde nasıl ifade edildiğini merak eder. Bunun üzerine aşağıdaki dua örneklerini inceler.

Dua Örnekleri

1. "Hamt, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur… Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi dosdoğru yola ilet." (Fatiha suresi; 2, 5 ve 6. ayetler)

2. "Rabb'imiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver; bizi cehennem azabından koru." (Bakara suresi, 201. ayet)

3. "Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bizi rahmetine kavuştur. Sen merhametlilerin en merhametlisisin." (Araf suresi, 151. ayet)

4. "Allah'ım! Huşu duymayan kalpten, doymayan nefisten, fayda vermeyen ilimden ve kabul olunmayan duadan sana sığınırım." (Hadis)

5. "Allah'ım! Sıkıntıdan, üzüntüden, borcun ağırlığından ve insanların baskısına uğramaktan sana sığınırım." (Hadis)

Yukarıdaki ayet ve hadislerde yer alan dua örneklerini inceleyiniz. Dualarda Allah'a yönelmede hangi yönlerin öne çıktığını belirleyiniz. Daha sonra bu örnekleri Ahmet'in yaşadığı deneyimlerle ilişkilendirerek soruları cevaplayınız.

a) Her dua örneğinde Allah'a yönelmenin hangi yönlerin öne çıkmaktadır? Belirleyiniz.

Fatiha suresinde Allah'a hamdetme, yalnız O'na kulluk etme, yardım ve doğru yolu isteme öne çıkmaktadır.
Bakara suresinde dünya ve ahiret iyiliği dileme ve kötülükten korunma isteği bulunmaktadır.
A'râf suresinde bağışlanma ve Allah'ın rahmetine kavuşma isteği öne çıkmaktadır.
Hadiste faydasız bilgi ve olumsuz manevi özelliklerden Allah'a sığınma yer almaktadır.
Hadiste sıkıntı, üzüntü, borç ve haksızlıktan korunma istenmektedir.

b) Fatiha suresindeki ifadeler, duanın yalnızca Allah'tan bir şey istemek olmadığını nasıl göstermektedir?

Fatiha suresinde Allah'tan yardım istenmeden önce O'na hamdedilmekte ve yalnız O'na kulluk edildiği belirtilmektedir. Bu durum duanın; istekte bulunmanın yanında Allah'ı övme, anma ve O'na bağlılığı ifade etme yolu olduğunu göstermektedir.

c) Araf suresinin 151. ayetindeki dua ile Ahmet'in iftar öncesinde yaptığı dualar arasında nasıl bir ilişki kurulabilir?

Her iki örnekte de insan, isteklerini ve duygularını doğrudan Allah'a yöneltmektedir. Araf suresindeki duada bağışlanma ve merhamet, Ahmet'in duasında ise kendisi ve sevdikleri için iyilik istenmektedir. Her iki örnek de duanın Allah ile samimi bir iletişim yolu olduğunu göstermektedir.

ç) Dua örneklerinden hareketle duanın hangi durumlarda yapılabileceğine ilişkin nasıl bir çıkarımda bulunabilirsiniz?

Dua yalnızca sıkıntılı zamanlarda yapılmaz. İnsan; Allah'a hamt ve şükretmek, yardım istemek, bağışlanmak, doğru yolu bulmak, kötülüklerden korunmak ve duygu ve düşüncelerini Allah'a iletmek için dua edebilir.

d) Hamd ile başlayan; istek, tövbe veya sığınma içeren kısa bir dua yazınız.

Allah'ım! Bize verdiğin bütün nimetler için sana hamdederim. Beni doğru yoldan ayırma, hatalarımı bağışla ve karşılaştığım zorluklarda bana sabır ver.

4. Ahmet, fotoğrafların kendisine hatırlattığı deneyimleri Kur'an ve hadislerdeki dua örnekleriyle birlikte değerlendirir. Böylece ibadet ve duanın Allah ile iletişimdeki yeri hakkında bazı sonuçlara ulaşır.

Aşağıdaki ifadeleri Ahmet'in deneyimleri ile ayet ve hadislerden hareketle değerlendiriniz. Doğru ifadeler için "Evet", yanlış ifadeler için "Hayır" seçeneğini işaretleyiniz. "Evet" dediğiniz ifadeleri gerekçelendiriniz, "Hayır" dediğiniz ifadelerin doğrusunu yazınız.

a) Dua, insanın yalnızca sıkıntı yaşadığı zamanlarda Allah'tan yardım istenmesidir.

☐ **Evet** ☑ **Hayır**

Gerekçe:

Düzeltilmiş ifade: Dua; sıkıntılı zamanların yanında sevinçli ve huzurlu zamanlarda da yapılabilir. İnsan dua ederek Allah'a hamdeder, şükreder, bağışlanma diler ve O'na sığınır.

b) Hamt, yalnızca "Elhamdülillah." sözünü söylemekten ibarettir.

☐ **Evet** ☑ **Hayır**

Gerekçe:

Düzeltilmiş ifade: Hamt, Allah'ı sevgi ve saygıyla övmeyi, yüceltmeyi ve O'na olan bağlılığı söz ve davranışlarla göstermeyi kapsar.

c) Dua etmek, ibadet etmek, tövbe etmek ve Kur'an-ı Kerim okumak Allah ile bağ kurmanın yollarındandır.

☑ **Evet** ☐ **Hayır**

Gerekçe: İnsan dua ve tövbe ile isteklerini, duygularını ve pişmanlığını Allah'a arz eder; ibadetle O'na kulluk eder; Kur'an-ı Kerim okuyarak Allah'ın mesajını öğrenmeye ve anlamaya çalışır.

Düzeltilmiş ifade:

ç) İbadet ve dua, insana zorluklarla mücadele ederken güç ve moral verebilir.

☑ **Evet** ☐ **Hayır**

Gerekçe: İnsan ibadet ve dua ederek yalnız olmadığını hisseder, Allah'a güvenir ve karşılaştığı zorluklarla mücadele etme gücü kazanır.

Düzeltilmiş ifade:

d) Dua etmek, insanın üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesine gerek bırakmaz.

☐ **Evet** ☑ **Hayır**

Gerekçe:

Düzeltilmiş ifade: Dua etmek, insanın üzerine düşen sorumlulukları ortadan kaldırmaz. İnsan gerekli çabayı göstermeli, sorumluluklarını yerine getirmeli ve her durumda Allah'a dua ederek O'na güvenmelidir.

5. Ahmet, Allah ile iletişim konusunda ulaştığı sonucu en iyi yansıtan fotoğrafı albümünün kapağında kullanmak istemektedir.

Allah ile iletişim konusunda ulaştığınız sonucu en iyi yansıttığını düşündüğünüz fotoğrafı seçiniz. Seçiminizi ibadet, dua ve Kur'an-ı Kerim kavramlarından uygun olanları kullanarak gerekçelendiriniz.

İftar sofrası

Teravih namazı çıkışı

Kur'an-ı Kerim okuma

Seçilen fotoğraf: İftar sofrası

Gerekçe: Ahmet, oruç ibadetini yerine getirmiş, iftar öncesinde dua ederek Allah'a yönelmiş ve verilen nimetler için O'na hamdetmiştir. Bu nedenle fotoğraf, ibadet ve dua yoluyla Allah ile iletişim kurulmasını en iyi yansıtmaktadır.

NOTLAR

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.1.4. Rûm suresinin 17-27. ayetlerinin mesajlarını anlamada temel kaynakları kullanabilme

DKAB.9.1.4. Rûm suresinin 17-27. ayetlerinin mesajlarını anlamada temel kaynakları kullanabilme

a) Rum suresinin 17-27. ayetlerinin mesajlarını anlamada Kur'an-ı Kerim meallerine başvurur.
b) Rum suresinin 17-27. ayetlerinin mesajlarını anlamada hadis kaynaklarına başvurur.

DKAB.9.1.4

DÖNÜŞ YOLUNDAKİ DÜŞÜNCELER

Yaz tatilinin son günlerinde Emre, ailesiyle birlikte dedesi ve anneannesini ziyaret ettikten sonra eve dönüyordu. Ziyaret sırasında dedesi babaannesini birbirlerine gösterdikleri sevgi ve ilgiyi gözlemlemiş, bunun aile bağları açısından önemini düşünmüştü. Dedesi hadis kitapları okumayı çok seviyor ve dikkatini çeken hadisleri zaman zaman ailesiyle paylaşıyordu. Bu ziyaret sırasında da okuduğu bazı hadisleri Emre ile paylaşmıştı. Dönüş yolunda araba camından dışarıyı izlerken çevresinde pek çok şey dikkatini çekti. Güneşin yükselmesiyle çevrenin aydınlanışını seyretti. Birkaç gün önce yağan yağmurun ardından yol kenarındaki bitkilerin yeniden canlandığını fark etti. Mola verdikleri yerlerde farklı şehirlerden gelen insanlarla karşılaştı. İnsanların konuşma biçimleri, kıyafetleri ve görünüşleri arasındaki farklılıklar ilgisini çekti. Yolculuk akşama doğru devam ederken gökyüzünde beliren yıldızları izledi. Gün içinde gözlemlediği farklı durumlar üzerinde yeniden düşündü: doğadaki değişimler, insanların farklı özellikleri, aile bireyleri arasındaki sevgi ve ilgi, evrendeki düzen… Emre, birbirinden farklı görünen bütün bunların ortak bir yönü olup olmadığını merak etti. Okullar açıldığında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde gözlemlerini öğretmeniyle paylaştı. Öğretmeni, Kur'an-ı Kerim'de insanın kendisi, diğer insanlar ve çevresindeki varlıklar üzerinde düşünmesine yönelten ayetler bulunduğunu söyledi. Rum suresinin 17-27. ayetlerinde insanın yaratılışına, insanlar arasındaki farklılıklara, eşler arasındaki sevgi ve merhamete ve doğadaki bazı olaylara dikkat çekildiğini belirtti.

Öğretmeni ayrıca Kur'an-ı Kerim'in mesajlarını anlamada Hz. Muhammed'in (sav) sözlerinin de yol gösterici olduğunu ifade etti. Emre, öğretmeninin bu açıklaması üzerine dedesinin kendisiyle paylaştığı hadisleri hatırladı. Bunun üzerine Rum suresinin 17-27. ayetlerinin mealini ve bu ayetlerle ilişkilendirilebilecek hadisleri incelemeye karar verdi.

1. Emre, yolculuk sırasında yaptığı gözlemlerin Rum suresinin 17-27. ayetlerinde nasıl ele alındığını araştırmak ister.

Diyanet İşleri Başkanlığına ait Kur'an-ı Kerim mealinden Rum suresinin 17-27. ayetlerini bulunuz. Ayetlerin meallerini aşağıdaki ilgili alanlara yazınız. Daha sonra ayetlerde dikkat çekilen konuları belirleyerek bunları Emre'nin gözlemleriyle ilişkilendiriniz ve tabloyu doldurunuz.

Rum suresi 17-27. ayetler

"O hâlde akşama girdiğinizde, sabaha kavuştuğunuzda Allah'ı tespih edin. Göklerde ve yerde hamt O'na mahsustur. Gündüzün sonunda ve öğle vaktine eriştiğinizde de Allah'ı tespih edin." (Rum suresi, 17-18. ayetler)

"O, ölüden diriyi çıkarır, diriden ölüyü çıkarır ve ölümünden sonra yeryüzünü diriltir. Siz de işte böyle çıkarılacaksınız." (Rum suresi, 19. ayet)

"Sizi topraktan yaratması da O'nun delillerindendir. Sonra siz çoğalan insanlar oluverdiniz." (Rum suresi, 20. ayet)

"Kendileriyle huzur bulmanız için size kendi cinsinizden eşler yaratması ve aranıza sevgi ve merhamet koyması da O'nun delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için ibretler vardır." (Rum suresi, 21. ayet)

"Göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olması da O'nun delillerindendir. Şüphesiz bunda bilenler için ibretler vardır." (Rum suresi, 22. ayet)

"Gece ve gündüz uyumanız, O'nun lütfundan rızık aramanız da O'nun delillerindendir. Şüphesiz bunda işiten bir toplum için ibretler vardır." (Rum suresi, 23. ayet)

"Korku ve umut vermek üzere size şimşeği göstermesi, gökten su indirip onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltmesi de O'nun delillerindendir. Şüphesiz bunda aklını kullanan bir toplum için ibretler vardır." (Rum suresi, 24. ayet)

"Göğün ve yerin O'nun emriyle durması da O'nun delillerindendir. Sonra sizi yerden bir çağırdı mı, hemen çıkıverirsiniz. Göklerde ve yerde kim varsa hepsi O'nundur. Hepsi O'na boyun eğmiştir. Varlığı ilkin yaratan, sonra bunu tekrar eden O'dur ve bu O'nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfat O'nundur. O mutlak galiptir, hüküm ve hikmet sahibidir." (Rum suresi, 25-27. ayetler)

Ayet meallerinden hareketle aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Ayet/ Ayetler	Ayette Dikkat Çekilen Konu	Emre'nin Yolculuğunda Bununla İlişkilendirilebilecek Gözlem
Rum suresi 21. ayet	Eşler arasındaki sevgi ve merhamet	Ayette aile bireylerine iyi davranmanın önemini vurgular. Bu yönüyle Rum suresinin 21. ayetinde belirtilen sevgi ve merhametin aile hayatına nasıl yansıtılabileceğinin anlaşılmasına katkı sağlar.
Rum suresi 22. ayet	Dillerin ve renklerin farklı olması	Farklı şehirlerden gelen insanların dilleri, konuşma özellikleri ve görünüşleri arasındaki farklılıklar
Rum suresi 24. ayet	Yağmurun ardından yeryüzünün canlanması	Yağmurdan sonra toprağın canlanması ve bitkilerin yeniden yeşermesi
Rum suresi 25-27. ayetler	Göklerin ve yerin düzen içinde varlığını sürdürmesi	Gökyüzündeki düzeni ve yıldızları gözlemlemesi

2. Emre, ayetlerin meallerini inceledikten sonra dedesinin hadis kaynağından okuyarak kendisiyle paylaştığı bazı hadisleri hatırladı.

Emre'nin dedesinden dinlediği aşağıdaki hadisleri inceleyiniz. Hadislerde verilen mesajlarla ayetlerde dikkat çekilen konular arasında ilişki kurarak tabloyu doldurunuz.

"Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır."

"Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap'a; beyazın siyaha, siyahın beyaza takva dışında bir üstünlüğü yoktur."

"Güneş ve ay hiç kimsenin ölümünden ya da hayatından dolayı tutulmazlar. Lakin onlar Allah'ın ayetlerinden iki ayettir. Siz, onların tutulduklarını gördüğünüz zaman hemen namaz kılın."

Hadis	İlişkili Ayet veya Konu	Hadisin Ayetlerdeki Mesajı Anlamaya Katkısı
Arap'ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap'a; beyazın siyaha, siyahın beyaza takva dışında bir üstünlüğü yoktur.	Rum suresi 22. ayet Dillerin ve renklerin farklı olması	Rum suresinin 22. ayeti, insanların dillerinin ve renklerinin farklı olmasını Allah'ın delillerinden biri olarak gösterir. Hadis ise bu farklılıkların insanlar arasında bir üstünlük sebebi olmadığını, gerçek üstünlüğün takvaya dayandığını açıklar.
Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanınızdır.	Rum suresi 21. ayet Ailede sevgi ve merhamet	Aile bireylerine karşı iyi davranmanın, sevgi ve merhamet göstermenin değerini ortaya koyar. Ailenin huzurunun güzel davranışlarla güçleneceğini açıklar.
Güneş ve ay hiç kimsenin ölümünden ya da hayatından dolayı tutulmazlar. Lâkin onlar Allah'ın âyetlerinden iki âyettir. Siz, onların tutulduklarını gördüğünüz zaman hemen namaz kılın.	Rum suresi 25-27. ayetler Göklerin ve yerin düzeni, Allah'ın kudreti	Güneş ve ay gibi gök cisimlerinin Allah'ın kudretinin delilleri olduğunu öğretir. Doğa olaylarının hurafelerle değil, Allah'ın yarattığı düzen içinde değerlendirilmesi gerektiğini vurgular.

3. Ayetleri ve hadisleri inceleyen Emre, yolculuk sırasında dikkatini çeken olaylara artık farklı bir gözle bakıyordu. Elde ettiği bilgilerden hareketle genel bir sonuca ulaşmaya çalıştı.

Emre'nin gözlemleri, Rum suresinin 17-27. ayetleri ve hadislerde verilen mesajlar birlikte değerlendirildiğinde hangi sonuca ulaşılabilir? Açıklayınız.

Emre'nin gözlemleri, Rum suresinin 17-27. ayetleri ve hadislerde verilen mesajlar birlikte değerlendirildiğinde; evrendeki düzenin, insanların farklı özelliklere sahip olmasının, aile içindeki sevgi ve merhametin ve doğadaki canlılığın Allah'ın varlığını, kudretini ve rahmetini gösteren deliller olduğu sonucuna ulaşılabilir. İnsan, çevresindeki olaylar üzerinde düşündüğünde Allah'ın yaratmasındaki hikmetleri fark edebilir.

4. Emre, incelediği ayet ve hadislerin yalnızca bilgi vermediğini, insanın düşüncelerine ve davranışlarına da yön gösterdiğini fark eder. Bu mesajlardan hareketle kendi hayatında nelere dikkat etmesi gerektiğini düşünür.

Siz de ayet ve hadislerden öğrendiklerinizi düşünerek aşağıdaki başlıkların her biriyle ilgili kendi hayatınıza yön verecek bir çıkarım yazınız.

İnsanın yaratılışıyla ilgili çıkarımım:
İnsanın yaratılışı Allah'ın varlığını ve kudretini gösteren delillerdendir.

İnsanlar arasındaki farklılıklarla ilgili çıkarımım:
İnsanların dillerinin ve renklerinin farklı olması Allah'ın varlığının ve kudretinin delillerindendir.

Aile hayatıyla ilgili çıkarımım:
Eşler arasında sevgi ve merhametin bulunması Allah'ın insanlara verdiği nimetlerdendir.

Doğadaki düzenle ilgili çıkarımım:
Gece ve gündüzün oluşması, yağmurla yeryüzünün canlanması gibi olaylar Allah'ın kudretini gösteren delillerdendir.

NOTLAR

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.2.1. İmanın mahiyetini müşahede edebilme

DKAB.9.2.1. İmanın mahiyetini müşahede edebilme

a) İmanın mahiyetiyle ilgili merak ettiği konuları belirler.
b) İmanın mahiyetini anlayabilmek için sorular sorar.
c) İmanın mahiyetiyle ilgili konuları inceler.
ç) İmanın mahiyeti hakkındaki incelemelerinden faydalanarak çıkarım yapar.

DKAB.9.2.1

İNANMAK NE DEMEKTİR?

Bir akşam Taha, internette gezinirken "İman Nedir?" başlıklı bir söyleşiye rastladı. Programda alanında uzman kişiler imanın ne olduğu, İslam dinindeki yeri ve insan hayatına etkileri üzerine konuşuyorlardı. Programın sunucusu konuşmacılara şu soruyu yöneltti: "İman denildiğinde aklınıza ne geliyor?" Uzmanlardan biri: "Bazı insanlar imanı yalnızca Allah'ın varlığını bilmek veya inandığını söylemek olarak açıklıyor." dedi. Bir başka uzman ise: "Bazıları ise imanın güvenmek, benimsemek ve buna uygun yaşamakla ilgili olduğunu düşünüyor." ifadelerini kullandı. Bunun üzerine başka bir konuşmacı: "İman hakkında konuşurken bilgi, tasdik ve kalpten benimseme gibi kavramlar da sıkça gündeme geliyor." dedi. Sunucu daha sonra şu soruyu sordu: "Peki iman yalnızca bilgi sahibi olmak ve bunu dile getirmekten mi ibarettir, yoksa kalben benimsemeyi de gerektirir mi?" Program boyunca yapılan konuşmalar Taha'nın dikkatini çekti. İman kavramının İslam dinindeki anlamı ve insan hayatındaki yeri hakkında yapılan farklı açıklamalar onun merakını artırdı. Özellikle konuşmalarda geçen bilgi, güven, tasdik, kalpten benimseme ve davranış kavramlarının imanla nasıl bir ilişkisi olabileceğini düşünmeye başladı. Söyleşi ilerledikçe imanın yalnızca bir bilgi konusu olmayabileceğini fark etti. Programı izlerken aklında bazı sorular oluştu:

- İmanda kalpten benimsemenin nasıl bir yeri vardır?
- İman ile güven arasında nasıl bir ilişki kurulabilir?
- İman ile İslam arasında nasıl bir ilişki vardır?

Program sona erdiğinde Taha bu soruların cevaplarını merak etti. Ertesi gün Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde izlediği programdan söz etti. Öğretmeni, bu soruların imanın mahiyetini anlamaya yardımcı olabilecek önemli sorular olduğunu belirtti.

1. Taha'nın aklında birçok soru vardı. Bu sorulardan hangilerinin imanın mahiyetini anlamasına yardımcı olabileceğini düşünmeye başladı.

Aşağıdaki sorulardan size göre imanın mahiyetini anlamaya yardımcı olabilecek olanları (✓) ile işaretleyiniz.

- [✓] İmanda kalpten benimsemenin nasıl bir yeri vardır?
- [✓] İman sadece bilgi midir?
- [✓] İman ile güven arasında nasıl bir ilişki kurulabilir?
- [✓] İman ile İslam arasında nasıl bir ilişki vardır?

➢ **Seçtiğiniz sorulardan bir tanesinin neden önemli olduğunu açıklayınız.**

"İmanda kalpten benimsemenin nasıl bir yeri vardır?" sorusu önemlidir. Çünkü bu soru, imanın yalnızca bilgi sahibi olmakla sınırlı olmadığını; inanılan esasların gönülden kabul ve tasdik edilmesinin iman açısından önemini anlamaya yardımcı olur.

➢ **İmanın mahiyetini anlamaya yardımcı olacağını düşündüğünüz iki soru da siz yazınız.**

- Bilgi ile iman arasında nasıl bir ilişki vardır?
- İman insanın düşünce ve davranışlarına nasıl yansır?

2. Taha, programda iman hakkında yapılan farklı açıklamaları yeniden düşündü. Bu açıklamalarda geçen kavramların kendisi için ne ifade ettiğini ve hangilerinin imanın mahiyetini anlamasına yardımcı olabileceğini not etmek istedi.

Programda geçen kavramları inceleyiniz. Her bir kavramın imanla nasıl ilişkili olabileceğine dair düşüncelerinizi ilgili alanlara yazınız.

Kavram	Bu Kavramın İmanla İlişkisi Hakkındaki Düşünce
Bilgi	İman hakkında doğru bilgi sahibi olmak, insanın neye inandığını anlamasına yardımcı olur.
Güven	İman, insanın Allah'a güvenmesini ve O'na yönelmesini içerir.
Kalpten benimseme	İman yalnızca sözle ifade edilmez, kişinin kalben kabul etmesini gerektirir.
Tasdik (doğrulama)	İman, Allah'ın bildirdiklerini doğru kabul etmeyi içerir.
Davranış	İmanın insanın tutum ve davranışlarına yansıması ve onu iyi davranışlara yöneltmesi beklenir.

3. Taha, programda iman hakkında yapılan farklı açıklamalar üzerinde düşünmeye devam etti. Bu açıklamaları kendi düşüncelerinden hareketle değerlendirmeye karar verdi.

Aşağıdaki açıklamaları okuyunuz. Her bir açıklamaya katılıp katılmadığınızı belirtiniz ve düşüncenizi gerekçelendiriniz.

a. Bazı insanlar imanın yalnızca Allah'ın varlığını bilmekten ibaret olduğunu düşünüyor.

Bu görüşe katılmıyorum. Allah'ın varlığını bilmek iman için tek başına yeterli değildir. İman, Allah'ın bildirdiği esasları kalben benimsemeyi ve tasdik etmeyi gerektirir.

b. "Bazıları ise imanın güvenmek, benimsemek ve buna uygun yaşamakla ilgili olduğunu düşünüyor."

Bu görüşe katılıyorum. İman, kalben benimsemeyi ve Allah'a güvenmeyi içerir. İmanın kişinin tutum ve davranışlarına olumlu biçimde yansıması beklenir. Ancak davranış, imanın özü değil, onun hayata yansıyan sonucudur.

4. Taha, programda duyduğu açıklamaları daha iyi anlamak ve zihnindeki sorulara cevap bulmak için Kur'an-ı Kerim'deki ayetlere ve Hz. Muhammed'in (sav) sözlerine başvurmaya karar verdi.

Aşağıdaki ayetleri ve hadisi okuyunuz. Bunlardan hareketle soruları cevaplayınız.

"Bedevîler, 'İman ettik.' dediler. De ki: Siz iman etmediniz; fakat 'İslam olduk.' deyin. Çünkü iman henüz kalplerinize girmedi..." (Hucurat suresi, 14. ayet)

"Müminler ancak Allah'a ve Resulüne iman eden, sonra da şüpheye düşmeyen kimselerdir..." (Hucurat suresi, 15. ayet)

"Müminler ancak o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. O'nun ayetleri kendilerine okunduğunda imanlarını artırır ve yalnız Rablerine tevekkül ederler." (Enfal suresi, 2. ayet)

"Mümin, insanların canları ve malları konusunda kendisinden emin olduğu kişidir." (Hadis)

a. Hucurat suresi 14. ayette geçen "İman henüz kalplerinize girmedi" ifadesinden hareketle iman hakkında hangi sonuca ulaşılabilir?

İman yalnızca sözle ifade edilen bir durum değildir. Kalpten inanmayı ve benimsemeyi gerektirir.

b. Hucurat suresi 15. ayete göre iman eden kişilerin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

Allah'a ve Resulüne iman etmeleri ve bu konuda şüpheye düşmemeleri vurgulanmaktadır.

c. Enfâl suresinin 2. ayeti, imanın insanın duyguları ve Allah'a yönelişi üzerindeki etkisi hakkında ne düşündürmektedir?

İman, insanın duygu dünyasını etkiler. Mümin, Allah anıldığında O'na karşı derin bir saygı duyar; ayetleri okunduğunda imanı güçlenir ve yalnız Allah'a güvenir.

d. "Mümin, insanların canları ve malları konusunda kendisinden emin olduğu kişidir." hadisi, imanın davranışlara yansıması hakkında hangi mesajı vermektedir?

İmanın kişinin davranışlarına yansıması beklenir. Mümin, başkalarının canına ve malına zarar vermeyen, çevresine güven veren bir insan olmalıdır.

5. Taha, programda duyduğu açıklamalar ile incelediği ayet ve hadisten ulaştığı bilgileri bir araya getirdi. İman hakkında öğrendiklerini daha düzenli hâle getirmek ve imanın hangi yönleriyle ele alınabileceğini görmek istedi.

İman mahiyeti hakkında edindiğiniz bilgilerden hareketle aşağıdaki şemayı tamamlayınız.

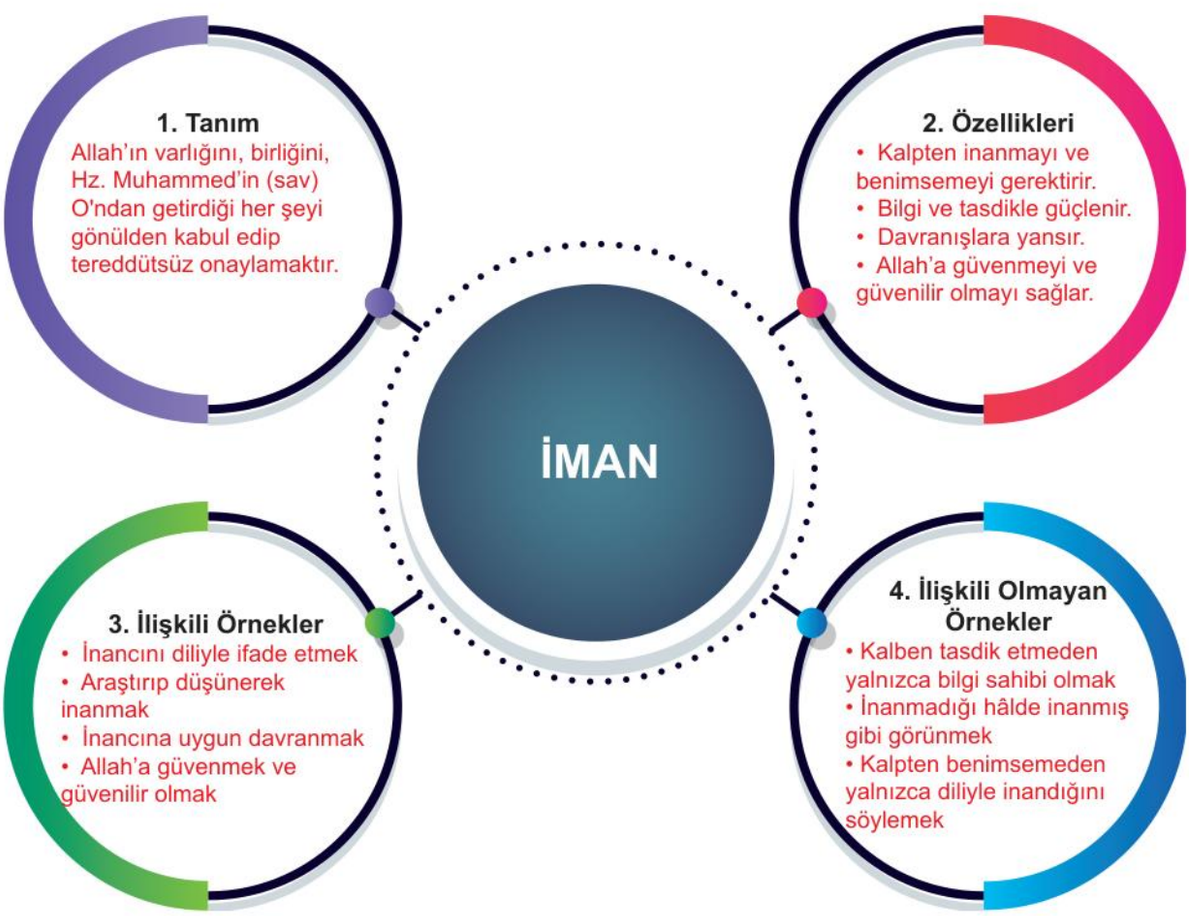

NOTLAR

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.2.2. İslam'ın iman esaslarını ayet ve hadisler bağlamında özetleyebilme

DKAB.9.2.2. İslam'ın iman esaslarını ayet ve hadisler bağlamında özetleyebilme

a) Ayet ve hadislerden hareketle İslam'ın iman esaslarına ilişkin çözümleme yapar.
b) Ayet ve hadislerden hareketle iman esaslarını sınıflandırır.
c) Ayet ve hadislerden hareketle iman esaslarını açıklar.

DKAB.9.2.2

İSLAM'A GİRİŞ

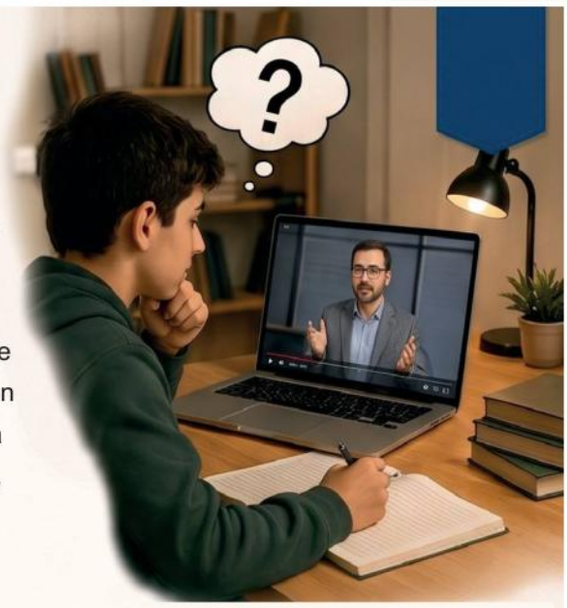

Bir akşam Yusuf internette, sonradan Müslüman olan bir araştırmacının hayat hikâyesini konu alan bir röportaja rastladı. Konuşmacı, İslam'ı araştırma sürecini anlatırken şöyle dedi: "İslam'ı araştırırken iman esaslarını öğrendim. Zamanla bunların yalnızca ayrı ayrı inanılması gereken bilgiler olmadığını, birbirleriyle bağlantılı olduğunu fark ettim." Bu sözler Yusuf'un merakını artırdı. Ertesi gün okulda arkadaşlarıyla iman esasları hakkında konuşurken bir arkadaşı, "Allah'a inanıyorum ama diğer iman esaslarının neden gerekli olduğunu tam anlayamıyorum." dedi. Başka bir arkadaşı ise iman esaslarının birbirinden bağımsız olduğunu düşündüğünü söyledi. Arkadaşlarının farklı düşünceleri Yusuf'un röportajda duyduğu sözler üzerinde yeniden düşünmesine neden oldu. Yusuf eve döndüğünde şu soruyu kendine sordu: "İman esaslarından biri eksik olursa İslam'ın inanç bütünlüğü zedelenir mi?" Bu soruya cevap ararken günlük hayatta karşılaştığı bazı durumları düşündü. Bir sürecin gerçekleşmesinde farklı unsurların görev alabildiğini ve bu unsurlar arasında bir bağlantı kurulabildiğini fark etti. Aklına okulda yapılan duyurular geldi. Önemli bir duyurunun hazırlanmasından öğrencilere ulaşmasına kadar farklı aşamalardan geçtiğini ve bu süreçte çeşitli unsurların görev aldığını hatırladı. Bunun üzerine, bir duyurunun öğrencilere doğru ve eksiksiz biçimde ulaşmasını sağlayan unsurlar arasındaki bağlantı üzerinde düşünmeye başladı.

1. Yusuf, iman esasları arasındaki ilişkiyi düşünürken bir okul duyurusunun hazırlanıp öğrencilere ulaştırılma sürecini hatırlar. Bu örneğin iman esaslarını birebir açıklamadığını ancak esaslar arasındaki ilişkiyi düşünmesine yardımcı olabileceğini düşünür.

Duyuru sürecindeki unsurları ve görevlerini inceleyiniz. Her unsurla benzerlik kurabileceğiniz iman esasını belirleyerek ilgili alana yazınız.

Unsur	Görevi	İlişkilendirilen İman Esası
Gönderen	Mesajın kaynağıdır.	Allah'a iman
Taşıyıcı	Mesajı ulaştırır.	Meleklere iman
Mesaj	Verilmek istenen bilgidir.	Kitaplara iman
Rehber	Mesajın nasıl anlaşılacağını açıklar.	Peygamberlere iman
Sonuç	Mesaja uyulup uyulmadığının değerlendirilmesidir.	Ahiret gününe iman
Düzen	Sürecin belirli bir ölçü içerisinde işlemesidir.	Kadere iman

2. Yusuf, yaptığı eşleştirmeler üzerinde düşünürken iman esaslarıyla ilgili bazı tahminlerde bulundu. Araştırmasının ilerleyen aşamalarında bu tahminlerin doğruluğunu değerlendirmek istedi.

Aşağıda Yusuf'un zihninde oluşan tahminler verilmiştir. Araştırma sonunda doğru olabileceğini düşündüklerinizin yanına (✓) koyunuz. Seçiminizin gerekçesini yazınız.

- ☐ **İman esasları birbirinden bağımsızdır.**
- ☑ **Bazı iman esasları diğerlerinin anlaşılmasına yardımcı olur.**
- ☐ **İman esaslarından biri eksik olsa da inanç sistemi değişmez.**
- ☑ **İman esasları arasında ilişki vardır.**
- ☑ **İman esasları birlikte bir bütün oluşturur.**

"İman esasları birlikte bir bütün oluşturur." ifadesini seçtim. Çünkü bazı iman esasları diğerlerinin anlaşılmasına yardımcı olmaktadır.

3. Yusuf, araştırmasını sürdürürken imanla ilgili bir hadis ve bazı ayetlerin dikkatini çekti. Bunları daha yakından incelemeye karar verdi.

Aşağıdaki metinleri inceleyerek verilen soruları cevaplayınız.

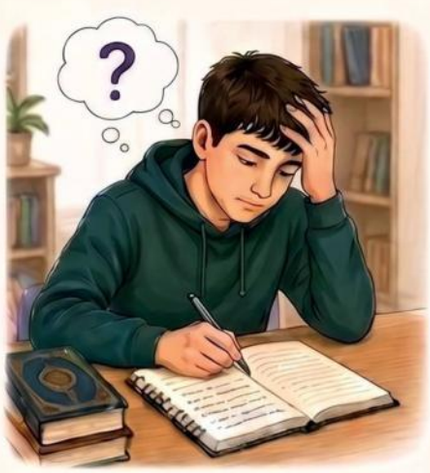

"İman; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe ve kadere iman etmendir." (Hadis)

"...Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaba ve peygamberlere inananların iyiliğidir..." (Bakara suresi, 177. ayet)

"Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık." (Kamer suresi, 49. ayet)

a. Hadis ve ayetlerde geçen iman esaslarını belirleyerek yazınız.

Allah'a iman, meleklere iman, kitaplara iman, peygamberlere iman, ahiret gününe iman ve kadere iman.

b. Hadis ve ayetlerde iman esaslarının birlikte verilmiş olması neyi göstermektedir?

İman esaslarının aynı inanç sisteminin parçaları olduğunu göstermektedir.

4. Yusuf, incelediği ayet ve hadislerde geçen iman esaslarını daha düzenli biçimde ele almak için notlarını yeniden gözden geçirdi.

Aşağıda verilen iman esaslarını uygun başlıkların altına yazınız.

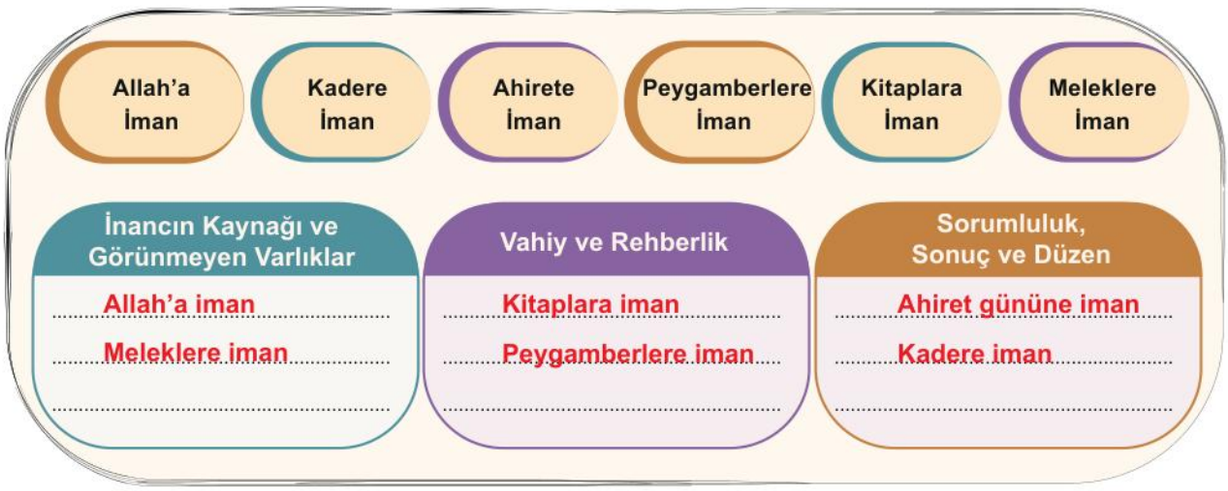

5. Yusuf yaptığı sınıflandırmanın, iman esasları arasındaki ilişkileri daha görünür hâle getirdiğini fark etti. Bunun üzerine bu esasların birbirleriyle nasıl bağlantılı olduğunu incelemeye başladı.

Aşağıdaki soruları cevaplayarak yazınız.

a) Peygamberlere iman ile kitaplara iman arasında nasıl bir ilişki vardır?

Peygamberler, Allah'ın gönderdiği kitapları insanlara ulaştıran ve açıklayan kişilerdir.

b) Meleklere iman ile kitaplara iman arasında nasıl bir ilişki vardır? Açıklayınız.

Allah'ın vahyi peygamberlere melek aracılığıyla ulaştırması, meleklere iman ile kitaplara iman arasında ilişki kurulmasını sağlar.

c) Kadere iman ile Allah'a iman arasında nasıl bir ilişki vardır?

Kadere iman, Allah'ın olmuş ve olacak her şeyi bildiğine, her şeyi bir ölçü ve hikmete göre takdir ettiğine ve yarattığına inanmayı gerektirir.

6. Yusuf, araştırmasının sonuna geldiğinde başlangıçtaki düşüncelerini yeniden değerlendirdi. Artık arkadaşlarıyla yaptığı konuşmaya farklı bir bakış açısıyla yaklaşabiliyordu.

İncelediğiniz ayet ve hadislerden hareketle İslam'ın iman esaslarını ve bu esaslar arasındaki ilişkileri özetleyen kısa bir metin yazınız.

İslam'ın iman esasları; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe ve kadere imandır. Bu esaslar birbirleriyle ilişkilidir ve bir bütün oluşturur. Allah, insanlara doğru yolu göstermek için peygamberler göndermiş ve vahyini onlara bildirmiştir. Vahyin peygamberlere iletilmesinde Cebrail görev almış, gönderilen ilahi mesajlar kitaplarda yer almıştır. İnsan, dünyadaki inanç ve davranışlarından sorumludur ve bunların karşılığını ahirette görecektir. Kadere iman ise Allah'ın her şeyi bildiğine ve bir ölçüye göre yarattığına inanmayı ifade eder. Bu esaslardan her biri İslam'ın inanç bütünlüğünün ayrılmaz bir parçasıdır.

NOTLAR

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.2.3. İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını idrak edebilme

DKAB.9.2.3. İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarını idrak edebilme

a) İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarıyla ilgili tefekkür sürecini gözden geçirir.
b) İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarıyla ilgili çıkarımlar yapar.
c) İmanın bireye ve topluma kazandırdıklarıyla ilgili ulaştığı çıkarımları değerlendirir.

DKAB.9.2.3

İMANIN BİREYE VE TOPLUMA KAZANDIRDIKLARI

Mahalledeki gençlik merkezinde "İmanın Bireye ve Topluma Kazandırdıkları" konulu bir sohbet programı düzenlenir. Programa katılan konuşmacı, imanın yalnızca bireyin inanç dünyasıyla sınırlı olmadığını; insanın düşünce, tutum ve davranışlarını da şekillendirdiğini ifade eder. Bir Müslüman'ın merhametli, yardımsever, paylaşımcı ve sorumluluk sahibi olmasının, imanın davranışlara yansıyan en önemli göstergelerinden biri olduğunu vurgular. Konuşmasının bir bölümünde, "İman, kalben benimsenen ve insanın tutum ve davranışlarına yansıması beklenen bir inançtır." diyerek mahallede yaşanan bir olayı anlatır. Mahalle camisinin cemaatinden olan Hasan Amca, geçirdiği rahatsızlık nedeniyle bir süre hastanede tedavi görür. Cami imamı, bir akşam namazının ardından Hasan Amca'nın sağlık durumu hakkında cemaati bilgilendirir ve isteyenlerin ona destek olabileceğini söyler. Bunun üzerine cemaatten bazı kişiler evde yemek hazırlayıp ailesine ulaştırır, bazıları market ve eczane ihtiyaçlarını karşılar, mahalledeki gençler ise evin temizliği ve düzeniyle ilgilenir. Hasan Amca sağlığına kavuştuktan sonra kendisini ziyarete gelen yardımsever komşularına teşekkür ederek bu süreçte yalnız olmadığını hissettiğini söyler. Konuşmacı, bu örneğin yalnızca yardımlaşmayı değil, imanın insanın davranışlarına ve toplum hayatına nasıl yansıdığını da gösterdiğini ifade eder. Bu sözler Zeynep'in dikkatini çeker. İmanın insanları yardımlaşmaya, paylaşmaya ve sorumluluk almaya nasıl yönlendirdiğini; bu davranışların bireye ve topluma hangi katkıları sağladığını merak etmeye başlar. Programın sonunda konuşmacı, bu konuda Kur'an-ı Kerim'de yer alan ayetlerin ve Hz. Muhammed'in (sav) hadislerinin önemli açıklamalar içerdiğini belirtir. Bunun üzerine Zeynep, imanın bireye ve topluma kazandırdıklarını daha iyi anlayabilmek için konuyla ilgili ayet ve hadisleri incelemeye karar verir.

1. Hasan Amca'nın yaşadığı olay, Zeynep'i imanın bireye ve topluma kazandırdıkları üzerine düşünmesine başlamasını sağlar.

Hasan Amca'nın yaşadığı olaydan hareketle tabloyu doldurunuz.

Dayanışma Örneği	Bireye Sağladığı Katkı	Topluma Sağladığı Katkı
• Yemek hazırlanması • Market ve eczane ihtiyaçlarının karşılanması • Evin temizlenmesine yardım edilmesi	İhtiyaçlarının karşılanması, Hasan Amca'nın kendisini değerli ve güvende hissetmesine, yalnız olmadığını fark etmesine katkı sağlar.	Bu davranışlar toplumdaki dayanışma, kardeşlik, güven ve birlik duygularını güçlendirerek toplumsal bağların kuvvetlenmesine katkı sağlar.

2. Zeynep, konuşmacının anlattıklarını daha iyi anlayabilmek için Kur'an-ı Kerim ve hadislerde imanın bireye ve topluma kazandırdıklarıyla ilgili verilen mesajları araştırır.

Zeynep'in araştırmaları sırasında karşılaştığı hadis ve ayetler aşağıda verilmiştir. Hadis ve ayetlerde verilen mesajları sohbet programında anlatılan olayla ilişkilendirerek aşağıdaki soruları cevaplayınız.

"Müminler ancak kardeştir…" (Hucurat suresi, 10. ayet)
"… İyilik ve takva üzerinde yardımlaşın…" (Maide suresi, 2. ayet)
"Müminler, birbirlerini sevmede, birbirlerine merhamet ve şefkat göstermede, tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer." (Hadis)

a) Sohbet programında anlatılan hangi davranışlar, ayetler ve hadiste verilen mesajlarla ilişkilendirilebilir?

Komşuların yardımlaşması, Hasan Amca'yı yalnız bırakmamaları ve ihtiyaçlarını karşılamaları ayetler ve hadiste verilen kardeşlik, yardımlaşma ve merhamet mesajlarıyla ilişkilendirilebilir.

b) Ayetler ve hadisten hareketle imanın bireye kazandırdığı özelliklerden üçünü yazınız.

İman, toplumda güven, dayanışma, kardeşlik, birlik ve huzurun güçlenmesine katkı sağlar.

c) Ayetler ve hadisten hareketle imanın topluma kazandırdığı değerlerden üçünü yazınız.

İman; toplumda güven, dayanışma, kardeşlik, birlik ve huzurun güçlenmesine katkı sağlar.

3. Zeynep, konuşmada anlatılan olay ve yaptığı araştırmalardan hareketle imanın bireye ve topluma kazandırdığı değerleri daha sistemli bir şekilde değerlendirmek istemektedir.

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Her bir ifadeyi; imanın bireysel, toplumsal veya her ikisine yönelik etkisini dikkate alarak uygun sütunda işaretleyiniz.

İfadeler	Bireysel	Toplumsal	Her İkisi
İman, sabır ve tevekkül ile zorluklarla başa çıkmayı kolaylaştırır.	✔		
İman, insanlar arasında yardımlaşma ve dayanışmayı güçlendirir.		✔	
İman, Allah'a güven sayesinde insana huzur ve umut verir.	✔		
İman, kardeşlik ve birlik duygusunun gelişmesine katkı sağlar.		✔	
İman, merhametli ve paylaşımcı davranışları teşvik eder.			✔
İman, dürüstlük ve sorumluluk bilincini geliştirir.			✔

4. Zeynep, gençlik merkezindeki sohbette dinlediği örnek olay ve yaptığı araştırmalardan sonra imanın bireye ve topluma kazandırdığı değerlerin hepsinin önemli olduğunu düşünmektedir. Ancak Hasan Amca'nın yaşadığı olay açısından bu değerlerin önem sırasını belirlemek ister.

Hasan Amca'nın yaşadığı olaydan hareketle aşağıdaki değerleri önem sırasına göre merdivenine yerleştiriniz.

Bu sıralamayı yapmanızın gerekçesini açıklayınız.

1. Merhamet, insanların ihtiyaç sahiplerini fark etmelerini sağlar.
2. Bu farkındalık yardımlaşmayı başlatır.
3. Sorumluluk duygusu yardımların devam etmesini sağlar.
4. Dayanışma sayesinde insanlar birlikte hareket eder.
5. Tüm bu davranışların sonucunda toplumda güven ortamı oluşur.

NOTLAR

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

9. Sınıf

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

CEVAP ANAHTARI

DKAB.9.2.4. Bakara suresinin 177. ayetindeki mesajları anlamak için Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

DKAB.9.2.4. Bakara suresinin 177. ayetindeki mesajları anlamak için Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

a) Ayetin mealini bulur.
b) Ayette geçen konu ve kavramları belirler.
c) Ayette geçen konuları sınıflandırır.
ç) Ayetin içerdiği mesajlarla ilgili çıkarım yapar.
d) Ayette verilen mesajlarla ilgili çıkarımlarını kendi cümleleriyle ifade eder.

DKAB.9.2.4

GERÇEK İYİLİK BİR NEDİR?

Okulun Değerler Kulübü öğrencileri olan Zeynep, Ali ve Ömer, yaklaşan kış ayları öncesinde mahalledeki ihtiyaç sahiplerine destek olmak amacıyla bir sosyal sorumluluk projesi başlatırlar. Projenin nasıl yürütülmesi gerektiğini planlamak için kulüp odasında bir araya gelirler. Yaptıkları fikir alışverişi, iyiliğin gerçek anlamının ne olduğu ve iyilik yaparken hangi ölçütlerin gözetilmesi gerektiği üzerine verimli bir sohbete dönüşür.

Zeynep: Bence vakit kaybetmeden bir kermes düzenleyelim. Elde ettiğimiz gelirle erzak kolileri hazırlayıp ihtiyaç sahiplerine ulaştıralım. İyilik, insanların ihtiyaçlarını en kısa sürede karşılayabilmektir.

Ali: Bu çok güzel bir fikir. Ancak bence yardım yaparken dikkat etmemiz gereken bazı önemli ilkeler de var. İnsanlara karşı güler yüzlü olmak, verdiğimiz sözleri yerine getirmek ve karşılaştığımız zorluklara rağmen bu işi yarıda bırakmamak da iyiliğin önemli bir parçası.

Ömer: Haklısın. Demek ki önemli olan sadece yardım etmek değil, yardımı nasıl yaptığımızdır. Peki bir davranışın birr (gerçek iyilik) sayılabilmesi için hangi özellikleri taşıması gerekir? Yardım ederken niyetimizin, tutumumuzun ve davranışlarımızın bir önemi var mıdır?

Ahmet Öğretmen: Aslında sorduğunuz bütün bu soruların cevabı Kur'an-ı Kerim'de yer alıyor. Gerçek iyiliğin (birr) ne olduğunu; inanç, niyet ve davranış boyutlarıyla açıklayan en kapsamlı ayetlerden biri Bakara suresi 177. ayettir. Gelin, sosyal sorumluluk projenizin amaçlarını ve uygulama ilkelerini bu ayetin ortaya koyduğu ölçütler doğrultusunda birlikte belirleyelim.

1. Öğrencilere rehberlik ederek ellerindeki Kur'an-ı Kerim meallerini açmalarını veya Diyanet İşleri Başkanlığı'nın güvenilir dijital meal kaynaklarına başvurmalarını söyler.

Kulüp öğrencilerinin sorularına cevap bulmak amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığına ait matbu veya dijital bir Kur'an-ı Kerim mealinden Bakara suresinin 177. ayetini bulunuz. Ayetin mealini aşağıdaki "Ayet Kutusu"**na yazınız.**

Ayet Kutusu

"İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı taraflarına çevirmenizden ibaret değildir. Asıl iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitap ve peygamberlere iman edenlerin; mala olan sevgilerine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, (ihtiyacından dolayı) isteyene ve (özgürlükleri için) kölelere verenlerin; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, antlaşma yaptıklarında sözlerini yerine getirenlerin ve zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda (direnip) sabredenlerin tutum ve davranışlarıdır. İşte bunlar, doğru olanlardır. İşte bunlar, Allah'a karşı gelmekten sakınanların ta kendileridir." (Bakara suresi, 177. ayet)

2. Bulduğunuz ayet mealini dikkatlice inceleyiniz. Ayette sadece yüzlerin doğuya veya batıya çevrilmesinin gerçek iyilik olmadığı, iyiliğin çok yönlü bir bütün olduğu vurgulanmaktadır.

Aşağıda verilen gerçek iyilik (birr) ile ilgili kavramların ayet mealindeki karşılıklarını belirleyiniz. Her kavramla ilişkili örnekleri ayetten bularak "Değerler Kulübü Not Defteri" **alanına yazınız.**

DEĞERLER KULÜBÜ NOT DEFTERİ

Ayette Geçen Konular ve Örnekler:

a) İman Esasları: Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara ve peygamberlere inanmak

b) İnfak ve Sosyal Yardımlaşma: Malı sevmesine rağmen ihtiyaç sahipleriyle paylaşmak

c) Akrabalık ve Yetim/Yoksul Hakları: Akrabayı, yetimi, yoksulu ve diğer ihtiyaç sahiplerini gözetmek

d) İbadet Bilinci: Namazı kılmak ve zekâtı vermek

e) Ahde Vefa: Verilen sözleri ve yapılan antlaşmaları yerine getirmek

f) Sabır ve Direnç: Sıkıntı, hastalık ve zorluk anlarında sabırlı ve kararlı olmak

3. Zeynep, Ali ve Ömer ayette belirledikleri örneklerin farklı yönlere işaret ettiğini fark ederler. Bu örnekler arasında nasıl bir ilişki bulunduğunu daha iyi anlayabilmek için onları ortak özelliklerine göre gruplandırmaya karar verirler.

Siz de ayet mealinde belirlediğiniz örnekleri inceleyiniz. Bu örnekleri ilişkili oldukları başlıklara göre sınıflandırarak aşağıdaki tabloya yazınız.

İnanç Esası	Temel İbadet	Sosyal Hayat	Ahlak
Allah'a, ahiret gününe inanmak	Namazı dosdoğru kılmak	Sevdiği maldan yakınlara ve yetimlere vermek	Antlaşma yaptığında sözünde durmak (Ahde vefa)
Meleklere inanmak	Zekâtı vermek	Yoksullara, yolda kalmışlara ve isteyenlere harcamak	Sıkıntı ve hastalıklarda sabretmek
Kitaba ve Peygamberlere inanmak	.....	Özgürlüğünü kaybetmiş olanlara (esirlere/kölelere) yardım etmek	Doğruluk ve takva sahibi olmak

4. Ahmet Öğretmen, "Gerçek iyiliğin hayata nasıl yansıyacağını düşünmek de ayeti anlamanın bir parçasıdır." diyerek öğrencilerden aşağıdaki soruları cevaplamalarını ister.

Sosyal yardım projesine ait bildirimi hazırlayan ekibe yardımcı olmak amacıyla aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Ayette gerçek iyilik açıklanırken iman esaslarının ilk olarak belirtilmesinin neyi göstermektediğini açıklayınız.

İyiliklerin geçici bir heves veya gösteriş için değil, kalıcı bir ahlaka dönüşmesi için sağlam bir inanca dayanması gerekir. Allah rızası ve ahiret bilinciyle yapılan iyilikler samimi ve sürekli olur; iyiliğin merkezine insanı değil, Allah'ın sevgisini koyar.

b) Maddi yardımı sadece "ihtiyaç fazlasından" **vermek ile** "sevdiği maldan fedakârlık ederek" **vermek arasında insani ve ahlaki açıdan ne gibi bir fark vardır?**

Her iki davranış da ihtiyaç sahiplerine katkı sağlar. Ancak insanın sevdiği bir maldan vermesi daha fazla özveri gerektirir. Bu davranış, insanın mala aşırı bağlılıktan uzaklaşmasına ve paylaşma bilincini güçlendirmesine katkı sağlar.

c) Ayetin son kısmında yer alan "sıkıntı ve hastalık zamanlarında sabredenler" **özellikleri, projenizi yürüten kulüp öğrencilerine (Zeynep, Ali ve Ömer'e) karşılaştıkları zorluklar karşısında nasıl bir rehberlik sağlar?**

Proje sürecinde yaşayacakları yorgunluk, bütçe sıkıntısı veya aksaklıklara karşı onlara sabırlı ve kararlı olmayı öğretir. Bu mesaj, öğrencilerin proje sırasında karşılaşabilecekleri yorgunluk, maddi güçlük ve aksaklıklar karşısında pes etmemelerine; sabırlı ve kararlı biçimde çalışmalarını sürdürmelerine rehberlik eder.

5. Değerler Kulübü öğrencileri, yaptıkları çalışmanın sonunda sosyal yardımlaşma projesinin açılış panosuna asılmak üzere "gerçek iyilik" başlıklı kısa bir metin hazırlamaya karar verdiler.

Siz de ayetten ulaştığınız sonuçlardan hareketle, iyiliğin birey ve toplum için önemini kendi cümlelerinizle en az bir paragraf olacak şekilde aşağıya yazınız.

GERÇEK İYİLİK:

Bu ayetten gerçek iyiliğin yalnızca dış görünüşe veya belirli davranışlara indirgenemeyeceğini anlıyorum. Gerçek iyilik; sağlam bir imana sahip olmayı, namazı kılmayı, zekâtı vermeyi, sevilen mallardan ihtiyaç sahipleriyle paylaşmayı, verilen sözleri yerine getirmeyi ve zorluklar karşısında sabretmeyi kapsar. Buna göre iyilik, inanç, ibadet, sosyal sorumluluk ve güzel ahlakın birlikte hayata yansıtılmasıdır.

NOTLAR

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

9. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğrenme Etkinlikleri Seti 2. Bölüm (2026-2027)

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net